

JUSTITIS MINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Dato: 11. marts 2013
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Stephan Andreas Damgaard
Sagsnr.: 2013-0035-0153
Dok.: 718751

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelsen den 14. marts 2013
af samrådsspørgsmål AJ-AO, AS og AT
fra Folketingets Retsudvalg

Samrådsspørgsmål AJ:

"Hvordan vil ministeren sætte en effektiv stopper for de bandeskyderier, der nu endnu engang hærger København og omegn og skaber stor utryghed?"

Samrådsspørgsmål AK:

"Hvordan vil ministeren forebygge den stigende forråelse og det helt forskruede værdisæt, der præger store grupper af kriminelle i Danmark, sådan som vi har set det ved Odense Universitets Hospital og i forbindelse med bandeskyderierne i København?"

Samrådsspørgsmål AL:

"Hvordan vil ministeren sikre, at straksdomme, kontrol ved grænserne, massiv overvågning, nultolerance og udvisninger fremover anvendes i langt højere grad end tilfældet er i dag, så der kan sættes en effektiv stopper for banderne og deres hærgen?"

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Samrådsspørgsmål AM:

”Det fremgår af ministerens talenoter til et samråd i Retsudvalget den 10. november 2011, at: ”bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet har en meget høj prioritering for den nye regering. Vi skal ikke som samfund acceptere den rå kriminalitet, som udgår fra disse grupperinger. Regeringen vil derfor løbende følge området og være opmærksom på, om der måtte være behov for nye initiativer.” Mener ministeren ikke, at situationen nu kalder på sådanne initiativer, og hvordan mener ministeren, at den almindelige dansker kan mærke, at bekæmpelse af rocker- og bandekriminalitet har en meget høj prioritering for regeringen?”

Samrådsspørgsmål AN:

”Hvilke konkrete initiativer vil ministeren tage for at begrænse mængden af våben og tilgangen af nye våben blandt kriminelle i Danmark?”

Samrådsspørgsmål AO:

”Er ministeren enig med den radikale retsordfører Jeppe Mikkelsen i, at oprettelsen af visitationszoner i Gladsaxe, Herlev og Ballerup kommuner er på kant med politiloven, idet der normalt ikke kan indføres visitationszone i en hel politikreds eller kommune?”

Spørgsmål AJ-AO er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Samrådsspørgsmål AS:

”Kan ministeren bekræfte, at indvandrerbander i visse områder har oprettet deres egne visitationszoner, hvordan forholder ministeren sig til udviklingen, og hvilke tiltag vil ministeren iværksætte med henblik på at sikre, at bandernes parallelle ordenssystemer nedbrydes?”

Spørgsmål AS er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Samrådsspørgsmål AT:

”Henset til at bandekonflikten i København på det seneste er eskaleret meget, vil ministeren da redegøre for, hvilke overvejelser der ligger bag, at man vil flytte 200 københavnske betjente til andre politikredse, herunder hvordan ministeren mener, at denne beslutning vil harmonere med en målsætning om, at Københavns Politi skal have tilstrækkelige ressourcer til at håndtere bandekonflikten effektivt?”

Spørgsmål AT er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

[Indledning]

1. Tak for ordet. Jeg skal i dag besvare en række omfattende samrådspørgsmål, som alle på forskellig vis vedrører samme overordnede tema – nemlig den aktuelle situation og indsats på bande- og rockerområdet.

Det er jo et tilbagevendende tema – både her i Retsudvalget og i Folketingssalen.

Og når det er tilfældet, afspejler det jo desværre, at det med mellemrum forekommer, at uoverensstemmelser og konflikter i bandemiljøet blusser op, så stemningen i miljøet bliver højspændt.

De sidste par måneder har vi desværre haft en sådan situation præget af konflikter og voldsomme sammenstød i bandemiljøet, først og fremmest i hovedstadsområdet, men også i bl.a. Køge har der været en række episoder.

Dette er mest tydeligt kommet til udtryk ved de skudepisoder, herunder to skuddrab, som har fundet sted, og som helt naturligt har skabt stor utryghed og frustration for beboerne i de berørte områder.

2. Jeg vil gerne allerede her indledningsvis sige det så klart, at ingen kan være i tvivl: Den seneste tids voldelige konfrontationer og sammenstød er helt og aldeles utilstedelige.

Ingen af os skal acceptere, at banderne skaber uro og utryghed med deres afstumpede vold og primitive metoder og adfærd.

Og jeg vil gerne igen slå fast, at bekæmpelsen af rocker- og bandekriminaliteten har absolut topprioritet for regeringen og for mig som justitsminister.

Det kan ingen med rimelighed betvivle.

Regeringen har således sikret, at indsatsen på området er løftet til det højeste niveau nogensinde – ikke mindst med den brede flerårsaftale for politiet og anklagemyndigheden, som regeringen for snart halvandet år siden indgik med bl.a. spørgernes parti.

Den i forvejen forstærkede indsats over for rockerne og banderne er altså ikke alene fastholdt, men også yderligere forstærket, herunder med

- Etableringen af yderligere en bande-task force, og
- en yderligere styrkelse af indsatsen i de særligt udsatte boligområder, der er mest belastet af kriminalitet, og hvor vi notorisk ved, at banderne forsøger og også har held med at rekruttere medlemmer.

Og den seneste tids begivenheder er en klar understregning af, hvor vigtig indsatsen over for banderne er. Det er en krystalklar kendsgerning for mig, som det har været det for mine forgængere i Justitsministeriet.

Og det er vigtigt for mig allerede nu at slå fast, at politiet selvsagt tager den aktuelle situation dybt alvorligt og derfor også i øjeblikket yder en ekstraordinær og meget målrettet indsats for at få normaliseret situationen i de berørte områder.

- For det første har enhver jo kunnet konstatere, at der er gennemført flere store koordinerede og målrettede politiindsatser mod bandemiljøet. Senest her til formiddag, slog politiet til mod en række personer og lokaliteter.
- Disse aktioner kommer ikke ud af det blå, men er resultatet af den massive og koordinerede efterforskning mod banderne og deres kriminalitet, som løbende foregår, og som naturligvis er på allerhøjste blus for øjeblikket.

- Der er også sket en generel skærpelse af patruljeringen og en øget politimæssig tilstedeværelse for at skabe tryghed for borgerne i de berørte områder.
- Der sker målrettet brug af visitationszoner, og der i den forbindelse siden januar foretaget mere end 1.400 visitationer, ligesom der er beslaglagt store mængder skydevåben og ammunition.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg mener, at politiet gør det fremragende og fortjener stor ros og opbakning.

3. Der er stillet i alt 8 samrådsspørgsmål til besvarelse i dag. Spørgsmålene hænger i høj grad sammen, og derfor finder jeg det også mest naturligt at besvare spørgsmålene samlet.

Jeg vil starte med at gøre rede for det generelle konfliktbillede i rocker- og bandemiljøet – og i forlængelse heraf gøre rede for de konflikter og sammenstød, som vi har set den seneste tid.

Dernæst vil jeg redegøre for politiets indsats på området – både generelt og aktuelt.

Herefter vil jeg adressere nogle af de mere specifikke problemstillinger, som der er spurgt til. Det drejer sig dels om reglerne om politiets etablering af visitationszoner, dels om indsatsen over for de såkaldte ”bandevagter”.

Endelig vil jeg runde af med nogle mere generelle bemærkninger om bekæmpelsen af rocker- og bandekriminaliteten og regeringens prioriteringer på området.

[Det generelle konfliktbillede]

4. For nærmere at kunne belyse den nuværende situation og det aktuelle konfliktbillede har jeg til brug for samrådet i dag indhentet oplysninger fra Rigspolitiet.

Politiet foretager som bekendt løbende en tæt monitorering af bandemiljøet. Og indsatsen mod banderne baserer sig således på nøje analyser og vurderinger af de enkelte grupperingers og individers kriminelle aktiviteter og på et nøje opdateret billede af konflikterne i miljøet.

5. Ser man på konfliktbilledet i rocker- og bandemiljøet generelt igennem de seneste år, så har det været præget af en række modsætningsforhold.

Det handler om modsætninger internt mellem forskellige bandegrupperinger og mellem visse dele af bandemiljøet på den ene side og rockerklubberne Hells Angels, AK 81 og Bandidos på den anden side.

Hertil kommer, at også det indbyrdes forhold mellem Hells Angels og Bandidos fortsat vurderes at være præget af modsætninger.

Det har altså været billedet igennem de seneste år – og det er det fortsat her i 2013.

6. Heller ikke baggrunden for modsætningsforholdene i miljøet generelt vurderes at have ændret sig grundlæggende de seneste år.

Det er således Rigspolitiets uændrede vurdering, at konfrontationerne i bund og grund fortsat udspringer af kampen om de kriminelle markeder – herunder navnlig narkotikamarkedet.

Samtidig er det vurderingen, at konfrontationerne er udtryk for, at de forskellige grupperinger positionerer sig over for hinanden i kampen om territorial status.

Rigspolitiet vurderer også, at personlige uoverensstemmelser, både nye og gamle, fortsat bidrager til konfliktbilledet.

Og endelig oplever politiet også fortsat, at de forskellige grupperingers æresbegreber og identitet indebærer krav om hævn og gengældelse – og at bandernes selvforståelse på denne måde bidrager selvstændigt til, at konflikterne fortsætter.

7. Særligt når det gælder bandegrupperingerne, har Rigspolitiet oplyst, at de organisatorisk og kulturelt adskiller sig fra rockergrupperingerne.

De fleste bander har hverken nogen veldefineret organisation eller formaliseret hierarkisk struktur, ligesom de fleste bander ikke har egentlige klubhuse, hvor de holder til.

Banderne ses oftest at være centreret omkring en eller flere toneangivende personer. Hertil kommer så en række mere eller mindre fast tilknyttede personer – det være sig venner, bekendte og familiemedlemmer.

Bandernes struktur er således kendetegnet ved et vist tilfældighedspræg, og banderne kan bedst betragtes som mere fleksible, uformelle fællesskaber, som divergerer i størrelse og sammensætning alt afhængig af situationen.

Sammenfattende er der altså tale om et særdeles komplekst og sammensat billede – både af de forskellige grupperinger i miljøet og deres indbyrdes konflikter.

[Den aktuelle konflikt]

8. Når det gælder den aktuelle situation, så er det jo åbenlyst for enhver, at den seneste tid desværre har været præget af konfrontationer og

sammenstød i bandemiljøet, fortrinsvis i hovedstadsområdet, men også andre steder.

Det har som nævnt kulmineret i flere voldsomme episoder – herunder to drab og flere drabsforsøg med anvendelse af skydevåben.

9. Det tog sin begyndelse, da en ung mand i midten af januar blev skudt og dræbt i Høje Gladsaxe.

Umiddelbart herefter kunne politikredsene i og omkring hovedstadsområdet konstatere en forhøjet aktivitet blandt medlemmer af forskellige bande-grupperinger.

Siden har vi med jævne mellemrum set voldsomme sammenstød mellem personer med tilknytning til miljøet – herunder flere skudepisoder i Københavns Nordvestkvarter, Kokkedal og Skovlunde. Og så selvfølgelig skuddrabet på Frederiksberg i slutningen af februar.

Samtidig har politiet i stigende grad oplevet, at medlemmer af bande-grupperinger – blandt andet på indre Nørrebro – har signaleret deres tilstedeværelse og deres tilhørsforhold ved beklædning og lignende. Der er også nogle, som er set i det offentlige rum iført skudsikre veste.

Endelig er der rapporteret om tilfælde, hvor personer, der må antages at have relation til bandemiljøet, som en slags bandevagter også har antaget såkaldt almindelige mennesker, der ikke er involveret i kriminalitet eller bandevirksomhed.

[Generelt om politiets indsats]

10. Det er indlysende, at politiet må tage – og også tager – den aktuelle og højspændte situation i miljøet ekstremt alvorligt. Og situationen følges tæt af Rigs politiet, de særlige bande-task force-enheder og politikredsene.

Helt generelt har bekæmpelsen af rocker- og bandekriminaliteten igennem flere år været et af de højest prioriterede indsatsområder for dansk politi. Også i 2013 er indsatsen mod rockerne og banderne således udpeget som et nationalt indsatsområde for dansk politi.

Det er Rigspolitiet, der varetager den overordnede koordination af politiets samlede indsats mod rocker- og bandekriminaliteten. Det sker i et tæt samarbejde med de enkelte politikredse, de to særlige bande-task force-enheder samt andre relevante nationale og internationale samarbejdspartnere.

Som led i Rigspolitiets koordinerende indsats indsamler, bearbejder og formidler Rigspolitiet efterretninger fra og til landets politikredse og andre samarbejdspartnere.

Alt sammen med henblik på, at det daglige, politimæssige arbejde kan tilrettelægges bedst muligt i bekæmpelsen og opklaringen af den kriminalitet, som udspringer af bande- og rockermiljøet.

11. Rigspolitiets overordnede strategi for området bygger på en koordineret, målrettet og flerstrengt indsats, som har til formål at presse banderne og lægge et maksimalt pres på de enkelte bandemedlemmer fra enhver tænkelig vinkel.

Rigspolitiets strategi for området er forankret i en fortrolig, national operationsplan, hvor de enkelte elementer i indsatsen på området er beskrevet.

Det gælder lige fra den løbende indhentelse af efterretninger til det forebyggende og tryghedsskabende arbejde. Og det gælder lige fra den første indsats ved sammenstød og konfrontationer til sikring af resultater i efterforskningen og retsforfølgelsen.

Den nationale operationsplan er et dynamisk arbejdsredskab for politiet, som skal sikre, at politiets overordnede indsats på området løbende koordineres og tilpasses.

12. Rigspolitiets strategi for området lægger derudover stor vægt på et nøje koordineret samarbejde med andre relevante aktører, herunder SKAT og de enkelte kommuner.

Eksempelvis har SKAT og politiet jo som bekendt igennem en årrække samarbejdet om at ramme bande- og rockermedlemmerne på det økonomiske udbytte af deres kriminalitet. Det sker ved den såkaldte "Al Capone-metode", hvor man altså så at sige "går efter pengene".

[Task Force Øst]

13. En central del af indsatsen mod rocker- og bandekriminaliteten varetages af den særlige bande-enhed "Task Force Øst", der blev oprettet i 2009, hvor man også oplevede en voldsom konflikt med skudepisoder og drab i bandemiljøet bl.a. på indre Nørrebro i København.

Task Force Øst er organiseret som en tværfaglig projektorganisation under ledelse af en styregruppe med deltagelse af bl.a. Rigspolitiet, Rigsadvokaten, PET og de fem sjællandske politikredse.

Task force-enhedens mål er at intensivere den fremadrettede efterforskning mod rocker- og bandemiljøerne på Sjælland samt at styrke koordinationen mellem politikredsenes indsatser.

I løbet af det forgangne år har Task Force Øst således bl.a. koordineret et samarbejde, som går ud på at identificere konfliktpotentialer i rocker- og bandemiljøerne.

Der er i den forbindelse nedsat en særlig gruppe under Task Force Øst, som på baggrund af efterretninger og den løbende, koordinerede efterforskningsmæssige indsats udarbejder oplæg til måludpegning af toneangivende personer i rocker- og bandemiljøet.

Dette gør det muligt for politiet at målrette både den efterforskningsmæssige indsats, og den mere operative, tryghedsskabende indsats med henblik på at forhindre længerevarende konflikter i rocker- og bandemiljøerne.

14. Task Force Øst har i sin relativt korte levetid leveret endog meget flotte resultater i sit arbejde på tværs af de sjællandske politikredse.

I et af dagens samrådsspørgsmål (AN) spørges der særligt til indsatsen for at begrænse forsyningen af våben til bandemiljøet.

Som eksempel herpå kan jeg nævne, at netop Task Force Øst i 2011 og 2012 har gennemført målrettede efterforskninger mod bl.a. bandemiljøernes handel med våben.

I et enkelt sagskompleks blev der således konfiskeret mere end 1 ton ammunition og flere end 100 skydevåben, herunder flere automatvåben. Samtidig blev adskillige personer dømt for at have leveret våben til banderelaterede personer, og der blev i sagskomplekset udmålt en samlet strafmængde på godt 31 års fængsel til såvel banderelaterede som ikke banderelaterede personer.

I et andet sagskompleks blev der blandt andet konfiskeret mere end 45 skydevåben, store mængder våbendele, 3 håndgranater og mere end 2 kg plastisk sprængstof.

Det er politiets vurdering, at optrevlingen af lige præcis disse to sagskomplekser har vanskeliggjort forsyningen af skydevåben til bandemiljøet.

Anklagemyndigheden i Task Force Øst har i det hele gennemført et stort antal straffesager. Og alene i 2012 har Task Force Øst således stået for domfældelser på i alt 220 års fængsel til 109 personer, ligesom 4 personer har fået behandlings- eller anbringelsesdomme.

[Task Force Vest]

15. Task Force Øst fik jo som bekendt sidste år – som et led i flerårssaf-talen for politiet – følge af en ny, fleksibel bande-task force. Task Force Vest koordineres og styres fra Sydøstjyllands Politi i Horsens og dækker området vest for Storebælt.

Task Force Vest har ligesom Task Force Øst bl.a. til formål at intensi-vere indsatsen mod kriminalitet og voldelige konflikter med udspring i rocker- og bandemiljøet.

Og også den nye Task Force Vest har på ganske kort tid leveret imponerende resultater.

I løbet af 2012 har Task Force Vest således gennemført en række straf-fesager for handel med narkotika, afpresning, ulovlig tvang, våbenbe-siddelse, groft tyveri og hæleri.

Derudover har Task Forcen været ansvarlig for beslaglæggelser af et større antal skydevåben og større mængder ammunition og narkotika.

16. Sammenfattende yder politiet, anklagemyndigheden og andre rele-vante aktører således hver eneste dag og på flere planer en massiv, rets-håndhævende indsats baseret på grundige analyser og et nøje opdateret efterretningsbillede.

Og den stramme kurs over for rockerne og banderne bærer frugt dag for dag.

De flotte resultater af politiets arbejde taler deres tydelige sprog, og der er således konstant rundt regnet 300 rockere og bandemedlemmer bag tremmer, enten som afsonere eller i varetægt.

[Politiets aktuelle indsats]

17. Som jeg var inde på tidligere ydes der særligt i disse dage en meget omfattende politimæssig indsats for at normalisere den tilspidsede og konfliktfyldte situation og for at komme den seneste tids vold og sammenstød til livs.

Rigspolitiet arbejder i den forbindelse tæt sammen med de relevante politikredse og task force-enheder for at koordinere og målrette både operative indsatser og konkrete efterforskninger.

Politiet benytter sig i øjeblikket af hele den palet af redskaber, som vi fra politisk side har stillet til rådighed. Det har bl.a. betydet visitationer, anholdelser, systematiske ransagninger, beslaglæggelse af våben og meddelelse af zoneforbud.

De berørte politikredse har skærpet patruljeringen og den politimæssige tilstedeværelse med det formål at vanskeliggøre nye sammenstød og skabe tryghed for borgerne.

Samtidig efterforskes der massivt mod banderne og deres kriminalitet – herunder ikke mindst i forhold til de skuddrab og de drabsforsøg, der har fundet sted.

Og der er i den forbindelse også sket varetægtsfængsling af flere kendte bandemedlemmer. Ikke mindst i forlængelse af tirsdags store politiaktion mod bandemiljøet.

18. Strategien for at komme den seneste tids vold og sammenstød til livs er altså helt klar: Politiet har optrappet det i forvejen massive pres mod bandemiljøet og arbejder intenst på at få normaliseret situationen.

Der lægges i øjeblikket på alle planer et maksimalt tryk på de enkelte bandemedlemmer for at sætte en effektiv stopper for den seneste tids uacceptable episoder og for at få de ansvarlige bag lås og slå.

19. Jeg håber, at udvalget har forståelse for, at jeg ikke her for rullende kameraer kan redegøre mere detaljeret for det intensive og omfattende efterforskningsarbejde, som i øjeblikket pågår. Det skyldes naturligvis hensynet til efterforskningen.

Men jeg kan sige så meget, at Rigspolitiet vurderer, at man med de iværksatte efterforskninger – kombineret med politiets massive tilstedeværelse i de berørte områder – har formået at vanskeliggøre grupperingernes voldelige gengældelser over for hinanden.

Det har også betydning i den sammenhæng, at navnlig de mange målrettede visitationer har ført til beslaglæggelse af et stort antal skydevåben og større mængder ammunition.

Jeg har stor tillid til den massive og vedholdende indsats, som politiet yder i øjeblikket, og tror på, at det er vejen at gå. Det kan være besnærende at forestille sig, at der findes snuptagsløsninger, som hurtigt og effektivt kan løse problemer, som dem vi står med i den aktuelle bandekonflikt.

Og jeg skulle da også være den første til at bringe sådanne løsninger i anvendelse, hvis de altså fandtes.

Men sagen er jo den, at der er tale om meget komplicerede konflikter, som udspiller sig i svært tilgængelige miljøer, og som derfor ikke kan løses ved et snuoptag. Det er derimod det lange seje træk og det konstante politimæssige pres på miljøet, som er vejen frem.

[Politifolk flyttes væk fra København – samrådsspørgsmål AT]

20. I et af dagens samrådsspørgsmål (AT) spørges der nærmere til fordelingen af ressourcer mellem politikredsene. Der spørges bl.a., om Københavns Politi også i fremtiden får tildelt de ressourcer, politikredsen har brug for, til effektivt at bekæmpe rocker- og bandekriminaliteten.

21. Jeg vil starte med at fremhæve, at det som bekendt er Rigspolitiet, som fordeler ressourcerne mellem landets politikredse.

Rigspolitiet har siden sidste år benyttet sig af en ny ressourceallokeringsmodel, der er resultatet af et omfattende analysearbejde, og som har til formål at sikre en mere fair og gennemsigtig bevillingsfordeling, som løbende tager højde for de konkrete udfordringer, som den enkelte politikreds oplever.

Implementeringen af denne model medfører ikke ændringer i størrelsen af den samlede bevilling til politikredsene, men vedrører alene den indbyrdes fordeling af ressourcer mellem politikredsene.

22. Som forligskredsen blev orienteret om i forgårs, så er det rigtigt, at den nye model over en årrække medfører en reduktion i den samlede bevilling til Københavns Politi. Det er klart, at det indebærer, at Københavns Politi må gennemføre en række effektiviseringer og tilpasninger.

Det er imidlertid vigtigt at understrege, at der med den ændrede bevil-
lingsfordeling mellem kredsene ikke vil blive svækket på indsatsen på
rocker- og bandeområdet – heller ikke i København. Håndteringen af
konflikten i bandemiljøet er højt prioriteret, og indsatsen vil fortsat væ-
re løbende afstemt med kriminalitetstruslen og konfliktniveauet.

Og så vil jeg i øvrigt føje til, at indsatsen på området jo i høj grad er
tværgående og koordineret på tværs af politikredsene med bistand fra
de særlige task forces og Rigspolitiet.

Særligt i relation til bekæmpelsen af rocker- og bandekriminalitet i Kø-
benhavn og de øvrige sjællandske politikredse må det fremhæves, at
Task Force Øst jo som bekendt siden 2011 er tildelt en særlig bevilling
til en styrket indsats mod banderne.

[Visitationszoner – samrådsspørgsmål AO]

23. Jeg vil nu vende mig mod nogle af de mere specifikke spørgsmål
vedrørende politiets indsats, som spørgerne har ønsket belyst.

I ét af dagens samrådsspørgsmål (AO) spørges der særligt til de beslut-
ninger om visitation, som siden januar er truffet af Københavns Vest-
egns Politi.

24. En visitationszone er som bekendt et geografisk afgrænset område,
hvor politiet stikprøvevis i en nærmere afgrænset periode kan visitere
personer samt undersøge tøj og genstande med henblik på at kontrolle-
re, om nogen besidder eller bærer våben.

Formålet er på denne måde at øge befolkningens tryghed ved på særligt
udsatte steder at forbedre politiets muligheder for at forebygge alvorlig,
personfarlig kriminalitet.

Som jeg var inde på før, så har politiet også i forbindelse med den seneste tids skyderier oprettet en række visitationszoner i de områder, hvor banderne færdes, og dette har bl.a. ført til beslaglæggelse af et to-cifret antal skydevåben og større mængder ammunition.

25. Betingelserne for politiets anvendelse af visitationszoner fremgår af politilovens § 6. Jeg vil i den forbindelse tillade mig at henvise til min nylige besvarelse af spørgsmål nr. S 855 fra hr. Karsten Lauritzen, hvor der er redegjort nærmere for bestemmelsen.

Jeg forstår i øvrigt spørgsmålet således, at der særligt spørges til visitationszoners geografiske anvendelsesområde.

Her er det vigtigt at have for øje, at etableringen af en visitationszone efter politilovens § 6 bl.a. forudsætter, at der konkret er grund til at etablere zonen med henblik på at forebygge, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd – altså personfarlig kriminalitet.

Det fremgår i den forbindelse af forarbejderne til bestemmelsen, at det geografiske anvendelsesområde for en beslutning om visitation må fastlægges på baggrund af de forhold, som begrundes politiets vurdering af risikoen for sådanne strafbare handlinger.

Det indebærer, at en beslutning om visitation typisk vil omfatte et bestemt afgrænset område – f.eks. et værtshus, et butikscenter, en gade eller en plads, mens der ikke kan træffes beslutning om visitation i f.eks. en hel politikreds eller kommune.

Der er dog intet til hinder for, at der kan træffes flere samtidige beslutninger om visitation i den enkelte politikreds, og at en visitationszone derfor samlet set vil kunne omfatte et større geografisk område, hvis lovens betingelser i øvrigt er opfyldt.

Og det vil alt andet lige nærmere være tilfældet i en højspændt situation præget af konflikter og voldsomme sammenstød.

26. Når det gælder de beslutninger om visitation, som Københavns Vestegns Politi traf i forlængelse af de alvorlige hændelser i januar, så vil jeg igen tillade mig at henvise til min nylige besvarelse af spørgsmål nr. S 855. I denne besvarelse er der redegjort nærmere for baggrunden for de konkrete beslutninger.

Jeg kan tilføje, at jeg har noteret mig, at politikredsen løbende har vurderet og justeret den etablerede visitationszone, således at zonen for nuværende omfatter nærmere angivne områder i de berørte kommuner.

Det kan jeg sådan set ikke have kommentarer til.

[Bandevagter mv. – samrådsspørgsmål AS]

27. I et andet af dagens samrådsspørgsmål (AS) spørges der særligt til de tilfælde, der har været rapporteret om, hvor personer, som må antages at have relation til bandemiljøet, som en slags bandevagter også har antastet helt almindelige mennesker, der ikke er involveret i kriminalitet eller bandevirksomhed.

Der har først og fremmest været tale om, at såkaldte almindelige mennesker har meddelt, at de har observeret – men ikke selv været udsat for – at typisk unge mænd med et ”bandeudseende” har kontrolleret, stoppet eller undersøgt andre tilsvarende typer.

Der er imidlertid også rapporteret om tilfælde, hvor almindelige mennesker har været udsat for det samme.

Den intimiderende adfærd har bl.a. bestået i at passe folk op og udspørge om den pågældendes ærinde i området, samt kontrol af, hvad den

pågældende har på sig. Derudover har de pågældende udvist en utryghedsskabende adfærd ved at køre rundt og ”se ondt” på andre.

Jeg havde for nylig lejlighed til at adressere netop denne problemstilling ved min mundtlige besvarelse af spørgsmål nr. S 1086 og S 1087 fra hr. Karsten Lauritzen.

Som jeg klart gav udtryk for ved den lejlighed, så siger det sig selv, at sådanne episoder og denne adfærd er helt og aldeles uacceptabel. Det hører ingen steder hjemme i et retssamfund.

Og som jeg også gav udtryk for, så er det noget, som politiet ser på med den største alvor. Det kan ikke være anderledes.

28. På Københavns Vestegn har politiet således, som jeg var inde på før, intensiveret den i forvejen forstærkede politiindsats ved bl.a. at skærpe patruljeringen og den politimæssige tilstedeværelse i områderne.

Man har også fra politiets side valgt at kommunikere meget offensivt om situationen – bl.a. med anvisninger til borgerne om, hvordan de skal forholde sig, herunder med en klar opfordring til at anmelde enhver relevant episode eller iagttagelse til politiet.

Også Københavns Politi fører en konsekvent linje over for bandemedlemmer, der udviser en vagtlignende adfærd. Københavns Politi har således bl.a. anvendt zoneforbud for med det samme at fjerne de pågældende personer fra området.

Og så kan jeg i øvrigt tilføje, at politiet er fuldt ud opmærksomme på, at der alt efter de konkrete omstændigheder vil være grundlag for at rejse sigtelse for ulovlig tvang efter straffelovens § 260.

29. Der skal ikke herske den fjerneste tvivl om, at jeg – ligesom politiet – tager den aktuelle situation meget alvorligt og følger den nøje.

Det er meget vigtigt, at der øjeblikkeligt skabes et modpres på bandemedlemmerne, så vi får sendt et klart signal om, at vi ikke vil tolerere deres adfærd – herunder bl.a. de her selvbestaltede bandevagter.

[Det forebyggende arbejde]

30. Efter denne detaljerede redegørelse for den massive, retshåndhævende indsats på området, så synes jeg, at det er på sin plads – før jeg runder af – at komme ind på nogle af de andre elementer, som en langsigtet indsats over for banderne nødvendigvis må omfatte.

For selv om den retshåndhævende indsats er særdeles vigtig – særligt selvfølgelig for bekæmpelsen af de akutte problemer – så kan den ikke stå alene.

Det lange, seje træk i kampen mod banderne må også have fokus på at få brudt deres ”fødekæde” ved hjælp af en bred vifte af forebyggende og kriminalpræventive tiltag.

Jeg mener, at det er afgørende med en stærk og tidlig indsats for at forhindre, at de unge kommer ud i kriminalitet.

Det er i den forbindelse glædeligt, at vi på det seneste har set et fald i ungdomskriminaliteten. Det er en positiv udvikling, som vi ikke må tage for givet, men arbejde målrettet for at fastholde.

31. Det sker f.eks. som led i det såkaldte SSP-samarbejde mellem skole, socialforvaltning og politi, der er omdrejningspunktet for den lokale, kriminalitetsforebyggende indsats over for børn og unge.

Formålet med SSP-samarbejdet er generelt at afklare, hvilke forebyggelsesmuligheder der findes lokalt og koordinere indsatsen mellem lokale myndigheder, institutioner og andre samarbejdspartnerne. F.eks. kriminalforsorgen, sociale institutioner, de enkelte boligområder og foreningslivet.

Den tværgående, kriminalpræventive indsats i SSP-samarbejdet og de enkelte lokalråd suppleres bl.a. af de særlige, lokale ”banderåd”, hvis primære fokus er de helt unge potentielle bandemedlemmer – den såkaldte ”lillebrorgruppe”.

Banderådernes formål er på denne måde yderligere at målrette og udvikle indsatsen over for rekrutteringen til bande- og rockermiljøet.

Herudover koordinerer Rigspolitiet en indsats, hvor de enkelte politikredse opsøger og gennemfører såkaldte ”bekymringssamtaler” med udvalgte unge mennesker, der er i risiko for at blive en del af bandemiljøet.

Jeg vil i samme forbindelse fremhæve, at der med den seneste flerårsaftale er afsat midler til en målrettet indsats mod rocker- og bandemiljøets såkaldte ”rekrutteringsbaser” i de særligt udsatte boligområder.

Som led i udmøntning heraf har en række af landets politikredse fået tildelt midler fra Rigspolitiet, som er øremærket særlige initiativer i særligt udsatte boligområder, der har fokus på at identificere unge, som tiltrækkes af eller er på vej ind i bandemiljøet, og sætte ind over for dem, før det går galt.

[Exit]

32. I relation til dem, hvor det – om jeg så må sige – allerede *er* gået galt, vil jeg særligt fremhæve den nationale exit-indsats, som har sat fo-

kus på at hjælpe de personer, der søger efter en vej ud af det kriminelle miljø.

I 2011 blev der lanceret en ny national rammemodel for exit-programmer for bande- og rockermedlemmer. Hensigten med rammemodellen er at styrke myndighedssamarbejdet, så exit-programmerne koordineres, målrettes og tilpasses de bande- og rockermedlemmer, der ønsker et liv uden for det kriminelle miljø.

Exit-indsatsen bygger således på et tæt samarbejde mellem de relevante myndigheder og koordineres af de særlige exit-enheder, som er sammensat af repræsentanter fra politiet, kriminalforsorgen og kommunen.

Exit-enhedens arbejde består bl.a. i at identificere de rocker- og bandemedlemmer, som exit-programmerne kan være relevante for, og vurdere, hvilke tiltag der i givet fald er relevante for den pågældende – herunder f.eks. bopælsskifte, uddannelse, beskæftigelse, misbrugsbehandling mv.

33. Som med alt nyt, så er det nok naturligt, at der løbende opstår forskellige spørgsmål om arbejdet med exit-indsatsen. Der er således al mulig grund til at indhøste og lære af de praktiske erfaringer.

Det siger sig selv, at det er af stor betydning, at alle involverede myndigheder er klædt på til at kunne tage hånd om de udfordringer, der opstår i samarbejdet om exit-programmerne.

Derfor har vi for det første taget initiativ til en evaluering af exit-indsatsen. Og derudover har jeg inviteret økonomi- og indenrigsministeren, KL og Rigspolitiet til et møde for at drøfte, om der er behov for at tage nye initiativer for at sikre, at sagerne kan håndteres på den rette måde.

[Afslutning]

34. Nu har jeg efterhånden talt i rigtig lang tid. Men med de mange og meget omfattende samrådsspørgsmål har vi også skullet vidt omkring.

Der er, som jeg var på tidligere, desværre ingen hurtige løsninger på konflikterne i bandemiljøet, som jo altså blusser op fra tid til anden. Det viser alle erfaringer fra tidligere år også.

Og som jeg sagde før, så er der tale om et særdeles komplekst og sammensat konfliktbillede med rødder, der rækker år tilbage.

35. Når det er sagt, så har det allerhøjeste prioritet – både for politiet og for regeringen – at få sat en effektiv stopper for den seneste tids konfrontationer og vold.

Siden allerførste dag har regeringens linje således været helt klar: Bekæmpelsen af rocker- og bandekriminalitet har absolut topprioritet, både for regeringen og for mig som justitsminister.

Og som jeg har redegjort for, så har regeringen også sat handling bag de pæne intentioner – og løftet indsatsen over for banderne til et nyt niveau, bl.a. med etableringen af yderligere særlig bande task force.

Der bliver på alle planer lagt et massivt pres på rocker- og bandemedlemmerne.

Og som jeg har redegjort for har politiet i øjeblikket optrappet det i forvejen massive, retshåndhævende pres og arbejder ekstraordinært intenst på at få normaliseret situationen i de områder, der har været berørt af den seneste tids konflikter og sammenstød.

- For det første har enhver jo kunnet konstatere, at der er gennemført flere store koordinerede og målrettede politiindsatser mod bande-

miljøet. Senest her til formiddag slog politiet til mod en række personer og lokaliteter primært på Københavns Vestegn.

- Disse aktioner kommer ikke ud af det blå, men er resultatet af den massive og koordinerede efterforskning mod banderne og deres kriminalitet, som løbende foregår, og som naturligvis er på særligt højt blus for øjeblikket.
- Der er også sket en generel skærpelse af patruljeringen og en øget politimæssig tilstedeværelse for at skabe tryghed for borgerne i de berørte områder.
- Der sker målrettet brug af visitationszoner, og der i den forbindelse siden januar foretaget mere end 1.400 visitationer, ligesom der er beslaglagt store mængder skydevåben og ammunition.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at jeg mener, at politiet gør det fremragende og fortjener stor ros og opbakning.

Jeg kan tilføje, at jeg i de sidste par måneder haft den løbende og tæt kontakt med politiet for bl.a. at holde mig underrettet om den aktuelle konfliktsituation og politiindsatsen.

Det, som politiet har fortalt mig i den forbindelse, er ikke, at der mangler nye politimæssige redskaber til at sætte ind over for banderne. Der skal dog ikke herske tvivl om, at jeg vil være lydhør, hvis sådanne ønsker måtte blive fremført.

36. Det er klart, at der er en stor interesse for politiets håndtering af den seneste tids uro. Der er helt almindelige mennesker, der er berørte og opskræmte af det, der sker. Det gælder selvfølgelig først og fremmest dem, som bor og færdes i de berørte områder.

Men når det er sagt, skal vi være yderst varsomme med at tro, at vi er bedre end politiet til at vurdere, hvordan den konkrete situation skal håndteres. Vi skal også huske på, at den politimæssige indsats består af

andet og mere, end det som vi umiddelbart og ved selvsyn kan konstatere.

Jeg mener derfor, at det er vigtigt, at vi giver politiet arbejdsro og viser, at vi har tillid til, at politiet hver eneste dag gør deres yderste for at for at få de ansvarlige sat bag lås og slå.

Jeg har for min del stor tiltro til, at politiets dygtige arbejde og vedholdende indsats er vejen at gå. Og at politiets massive indsats således også i sidste ende vil sikre, at vi i de berørte områder får genskabt den tryghed, ro og orden, som vi alle har krav på.

Tak for ordet.